

Olsztyn, dnia 11.05.2018 r.

PS-IV.431.1.24.2017.EP

Pani Ewa Litowczenko
Dyrektor Domu Pomocy Społecznej
„Mój Dom na Sielskiej”
ul. Sielska 34
10-802 Olsztyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził w dniach 24-30.10.2017 r. kontrolę kompleksową Domu Pomocy Społecznej „Mój Dom na Sielskiej” w Olsztynie przy ul. Sielskiej 34. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 9 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.870.2017 z dnia 21.09.2017 r.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania praw mieszkańców, jakości świadczonych usług, spełniania standardów określonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz ocena zgodności zatrudnienia kadry z wymaganymi kwalifikacjami. Kontrolą objęto okres od 22.01.2016 r. do 30.10.2017 r.

Szczegółowe ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole, podpisanym przez Panią, bez zastrzeżeń w dniu 11.04.2018 roku.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów, wizji lokalnej, rozmów z mieszkańcami oraz wyjaśnień i informacji udzielonych przez Panią oraz pracowników Domu w związku z prowadzoną kontrolą.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli, działalność Domu Pomocy Społecznej „Mój Dom na Sielskiej” w Olsztynie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14.01.2016 r. Nr PS-IV.9423.1.5.2015.JD, Spółka Cywilna „Mój Dom na Sielskiej” Aneta i Bogdan Mossakowscy otrzymała zezwolenie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego na prowadzenie, na czas nieokreślony, Domu Pomocy Społecznej przeznaczonego dla 17 osób w podeszłym wieku i osób przewlekle somatycznie chorych z siedzibą w Olsztynie przy ul. Sielskiej 34. Następnie decyzją Wojewody Nr PS-IV.9423.1.7.2016.UR z dnia 15.06.2016 r. zwiększył liczbę miejsc w DPS z 17 do 29.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że zakres działania oraz organizacja wewnętrzna DPS wynikały z regulaminu organizacyjnego oraz regulaminu pobytu mieszkańca w DPS.

W okresie prowadzenia kontroli w DPS zamieszkiwało 29 osób. Kadre Domu stanowiły 23 osoby zatrudnione w ramach 17,62 etatów, w tym 21 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, w ramach 15,87 etatów oraz 2 osoby w ramach kontraktu o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne w wymiarze 1,75 etatów. Ponadto Dom zatrudniał 8 osób w ramach umowy zlecenia, w tym 4 pielęgniarki i 2 opiekunów medycznych. Dodatkowo działania Domu wspierała 1 osoba w ramach porozumienia o wolontariacie, wykonując obowiązki opiekuna.

Ustalono, że w DPS zatrudniony był jeden pracownik socjalny, w ramach 0,75 etatu, na 29 mieszkańców, co było zgodne z wymogiem § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. poz. 964 ze zm.) - zwanego dalej rozporządzeniem.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry zatrudnionej w DPS ustalono, że Pani, jako dyrektor Domu Pomocy Społecznej, nie spełnia jednego z wymogów kwalifikacyjnych określonych w art. 122 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz.1769 ze zm.), ponieważ nie posiada Pani 3-letniego stażu pracy w pomocy społecznej, jaki jest wymagany w stosunku do osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Na dzień kontroli posiadała Pani staż pracy w pomocy społecznej w wymiarze 1 roku i 10 miesięcy.

Stwierdzona nieprawidłowość mogła skutkować niewłaściwą organizacją pracy w DPS.

Ponadto analiza dokumentacji kadrowej wykazała, że 2 z pracowników DPS zatrudnionych na stanowisku opiekuna medycznego w dacie ich zatrudnienia nie posiadało wymaganych kwalifikacji zawodowych do zajmowanego stanowiska. W dacie kontroli, jeden z ww. pracowników, nabył już wymagane kwalifikacje, uzyskując dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe opiekuna medycznego.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą brakiem wykwalifikowanej kadry w DPS oraz mogła mieć wpływ na jakość świadczonych usług opiekuńczych przez personel Domu, w tym realizacji właściwej pielęgnacji i pomocy w podstawowych czynnościach życiowych mieszkańców.

Pozostali pracownicy sekcji medyczno-opiekuńczej i rehabilitacyjno-terapeutycznej posiadali kwalifikacje odpowiadające zajmowanym stanowiskom.

Pracownik socjalny zatrudniony w DPS również spełniał wymagania kwalifikacyjne do zatrudnienia na zajmowanym stanowisku, określone przepisami ustawy o pomocy społecznej.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że Dom Pomocy Społecznej spełniał wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego stosownie do wymogu § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Według stanu na dzień kontroli zadania w ramach zespołu terapeutyczno-opiekuńczego wykonywało łącznie 20 osób w ramach 15,75 etatów. Do wyliczenia wskaźnika przyjęto liczbę 15,75 etatów w stosunku do liczby 29 miejsc w DPS. Zatem wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wynosił 0,54.

Ustalenia kontroli wykazały, że od uruchomienia Domu Pomocy Społecznej tj. od 22.01.2016 r. do dnia kontroli, pracownicy wchodzący w skład zespołu terapeutyczno-opiekuńczego nie uczestniczyli w szkoleniu na temat praw mieszkańca domu, kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami. Szkolenie w tym zakresie zaplanowane zostało na listopad 2017 r. Zgodnie z wymogiem określonym w § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie dps, szkolenia takie winny być organizowane co najmniej raz na dwa lata. Zatem termin zorganizowania ww. szkolenia miała Pani do 22 stycznia 2018 r.

Dom Pomocy Społecznej „Mój Dom na Sielskiej” mieści się w jednym budynku z Placówką Zapewniającą Całodobową Opiekę zwanej Domem Opieki „Mój Dom na Sielskiej” również prowadzonym przez podmiot „Mój Dom na Sielskiej” Aneta i Bogdan Mossakowscy Spółka Cywilna w Olsztynie.

W zakresie realizacji usług bytowych ustalono, że budynek i jego otoczenie dostosowane były do potrzeb osób niepełnosprawnych. W budynku zainstalowana była winda oraz system przyzywowo-alarmowy i system alarmu przeciwpożarowego.

Stwierdzono, że pokoje mieszkalne spełniały wymogi standardu pod względem metrażu, ilości zamieszkujących w nich osób, jak również pod względem wyposażenia. Dom spełniał wymogi standardu w zakresie liczby łazienek i toalet. Łazienki i toalety były przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W trakcie kontroli nie stwierdzono zaniedbań sanitarnych. Pokoje, pomieszczenia ogólnego użytku, pomieszczenia sanitarne utrzymane były w należytej czystości i porządku.

Zgodnie z wymogiem § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, dom powinien posiadać m. in.: pokoje dziennego pobytu, jadalnię, gabinet medycznej pomocy doraźnej, pomieszczenia do terapii zajęciowej i rehabilitacji, pomieszczenie do prania i suszenia.

Ustalenia kontroli wykazały, że DPS nie spełniał standardu usług bytowych, brak było do wyłącznej dyspozycji mieszkańców następujących pomieszczeń:

- jadalni (wspólna dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej i Domu Opieki, pełniła dodatkowo funkcję pokoju dziennego pobytu dla mieszkańców Domu Opieki),
- pomieszczenia pomocniczego do prania i suszenia (w pomieszczeniu do hydroterapii znajdowało się jedynie wydzielone miejsce do tego celu, z którego wspólnie korzystali mieszkańcy obu placówek),

- pokoju dziennego pobytu,
- pomieszczenia do terapii zajęciowej,
- pomieszczenia do rehabilitacji,
- gabinetu medycznej pomocy doraźnej.

Pomieszczenia te były wspólne dla mieszkańców DPS i DO.

Wskazać należy, że zgodnie z ustaleniami dokonanyymi w toku oględzin DPS w dniu 11.01.2016 r. (przed wydaniem zezwolenia na jego prowadzenie) oraz w drodze kontroli doraźnej Domu, przeprowadzonej w dniu 14.06.2016 r. (przed zmianą decyzji zezwalającej na prowadzenie DPS w zakresie zwiększenia liczby miejsc do 29), wymogi standardu określone w § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie dps, były przez jednostkę spełnione.

Powyższe stanowi nieprawidłowość, skutkującą obniżonym poziomem świadczonych przez DPS usług.

Ustalono, że DPS zapewniał mieszkańcom 5 posiłków dziennie. Mieszkańcy mieli możliwość spożywania posiłków w jadalni lub w pokojach mieszkalnych, a w razie potrzeby byli karmieni przez personel Domu. Mieszkańcy mieli możliwość otrzymania posiłków z uwzględnieniem diet zleconych przez lekarza. Podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje dostępne były przez całą dobę.

Mieszkańcy Domu posiadali odzież, bieliznę i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do ich potrzeb i pory roku, a także środki czystości i środki higieniczne.

Dom umożliwiał i organizował mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przewidzianych przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Ponadto mieszkańcy byli pod opieką lekarza psychiatry oraz mieli możliwość korzystania z porad psychologa.

Ustalenia kontroli wykazały nieprawidłowości w zakresie organizacji pracy Domu, co łączyło się:

- z brakiem rozgraniczenia pracy wykonywanej przez pracowników Domu Pomocy Społecznej na rzecz mieszkańców DPS i DO,
- ze wspólną dla Domu Pomocy Społecznej i dla Domu Opieki dokumentacją, w tym grafikami dyżurów, raportami z dyżurów, dziennikiem prowadzonej terapii zajęciowej, ewidencją przypadków korzystania ze świadczeń medycznych na terenie placówki,
- z organizacją wspólnych posiedzeń zespołu terapeutyczno-opiekuńczego Domu Pomocy Społecznej oraz Domu Opieki, na których omawiano indywidualne sprawy mieszkańców obu placówek.

Skutkiem nieprawidłowości polegającej na prowadzeniu dokumentacji wspólnej dla obu jednostek, był brak wyodrębnionych danych dotyczących mieszkańców poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Prowadzenie wspólnych grafików dyżurów wiązały się ze świadczeniem pracy przez pracowników Domu Pomocy Społecznej na rzecz mieszkańców obu jednostek. Analiza

grafików dyżurów wykazała, że ratownicy medyczni oraz opiekunowie medyczni zatrudnieni w DPS, pełniący dyżury w ciągu dnia i nocy, świadczyli zarówno usługi na rzecz mieszkańców DPS i DO, ponieważ brak było obsady kadrowej z Domu Opieki. Ustalenie powyższe obejmuje również dyżury kadry działalności gospodarczej (pokojowych). Nieprawidłowość skutkowałą brakiem możliwości rozliczenia czasu pracy pracowników, przypadającego na mieszkańców DPS i DO (objętego odrębną kontrolą).

W zakresie usług wspomagających, Dom umożliwiał mieszkańcom udział w zajęciach terapeutycznych, mających na celu podniesienie sprawności w sferze psychicznej i fizycznej. Jednakże ustalenia kontroli wykazały, że zajęcia te, prowadzone były wspólnie dla mieszkańców DPS i DO. Zajęcia z zakresu rehabilitacji prowadzone były w DPS przez wykwalifikowanego fizjoterapeutę.

W Domu Pomocy Społecznej prowadzona była dokumentacja indywidualna mieszkańców, jak również indywidualne plany wsparcia. W prowadzonej dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości.

Analiza umów na świadczenie usług opiekuńczych zawieranych pomiędzy prowadzącymi działalność a mieszkańcem i jego opiekunem wykazała, że § 3 pkt 5 i 6 umowy, zawierał zapis zobowiązujący opiekuna mieszkańca do zapewnienia mieszkańcowi na koszt opiekuna lekarstw, pampersów, obuwia i odzieży dostosowanej do pory roku. Jak również zapis mówiący, że „w przypadku nie realizowania przez opiekuna obowiązku ww. zakupów, Dom zapewni mieszkańcowi potrzebne mu leki, pampersy, odzież, obuwie na koszt opiekuna”. Zapisy te pozostają w sprzeczności z brzmieniem art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej oraz § 6 ust.1 pkt 7 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Sprawa szczegółowo opisana w protokole z kontroli na str.18-19.

Stwierdzona nieprawidłowość mogła skutkować nieuzasadnionym obciążeniem finansowym opiekuna mieszkańca.

W toku kontroli ustalono, że DPS dbał o kontakt z rodzinami i opiekunami mieszkańców oraz ze społecznością lokalną. Umożliwiał zaspokojenie potrzeb religijnych i kulturalnych mieszkańców. Umożliwiał bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. Ponadto zapewniał mieszkańcom dostęp do informacji o przysługujących im prawach oraz dostęp do przepisów prawnych dot. DPS. Dom prowadził „Zeszyt skarg i wniosków”, który nie zawierał żadnego wpisu.

W okresie objętym kontrolą w Domu nie funkcjonował samorząd mieszkańców, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. d rozporządzenia w sprawie dps. Z wyjaśnień Pani wynikało, że, żaden z mieszkańców nie wyraził chęci do pracy w samorządzie, z powodu stanu zdrowia. W toku kontroli nie udokumentowała Pani, że w okresie objętym kontrolą organizowane były spotkania z mieszkańcami, na których poruszane były kwestie utworzenia samorządu mieszkańców.

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższego uchybienia.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienie jest Pani jako

dyrektor jednostki.

W związku ze stwierdzonymi w toku kontroli nieprawidłowościami i uchybieniem, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Panią stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację, następujących zaleceń:

1. Przestrzegać obowiązku zatrudniania osób posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe do zajmowanego stanowiska. Niezwłocznie uregulować aktualną sytuację w Domu, dotyczącą zatrudnienia osoby na stanowisku opiekuna medycznego bez wymaganych kwalifikacji zawodowych.
2. Zmienić organizację pracy Domu Pomocy Społecznej w celu rozgraniczenia działalności Domu Pomocy Społecznej i Domu Opieki oraz wprowadzenia odrębności świadczenia usług wobec mieszkańców ww. placówek, ponieważ każda z nich stanowi samodzielną jednostkę, posiadającą zezwolenie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego na jej prowadzenie.
3. Prowadzić odrębną dokumentację dla Domu Pomocy Społecznej i Domu Opieki, w tym grafiki dyżurów, raporty z dyżurów, dziennik prowadzonej terapii zajęciowej.
4. Przestrzegać zasady, aby pracownicy zatrudnieni w Domu Pomocy Społecznej świadczyli wyłącznie usługi na rzecz mieszkańców DPS. Na każdym dyżurze w Domu Pomocy Społecznej obsadzać kadrę zatrudnioną w tej jednostce, uwzględniając wyłącznie czas pracy pracowników przeznaczony na pracę w tej jednostce.
5. Zapewnić mieszkańcom DPS odrębne pomieszczenia do terapii i rehabilitacji, gabinet medycznej pomocy doraźnej, jadalnię, pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia, pokoju dziennego pobytu (z wykluczeniem korzystania z tych pomieszczeń mieszkańców Domu Opieki), stosownie do wymogów standardu określonych w § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 734).
6. Podejmować działania w kierunku zapewnienia warunków do rozwoju samorządności mieszkańców Domu, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 lit. d rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 poz. 734), w tym, nieustannie zachęcać podopiecznych do działania w radzie mieszkańców, poprzez indywidualne rozmowy z mieszkańcami, jak również w drodze ogólnych spotkań z mieszkańcami, z których sporządzać należy protokół z listą osób uczestniczących w spotkaniu.
7. Dostosować zapisy § 3 pkt 5 i 6 umowy na świadczenie usług w domu pomocy

społecznej, uwzględniając art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej oraz § 6 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w sprawie dps.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienie zostały omówione z Panią w toku kontroli. Udzielono instruktażu, o którym mowa w protokole z kontroli.

Na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, przysługuje Pani prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń, bądź nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, informację o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków jest Pani zobowiązana przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłonko-Podgórni
ZASTĘPCĄ DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

GŁÓWNY SPECJALISTA

Elżbieta Pirowicz

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Ewa Kordalska